

LUKU E - ERITYISVAATIMUKSET

1 JAKSO

Yleistä

EASA-ilma-alukset: NCO.SPEC.100 Soveltamisala

Tässä osastossa vahvistetaan erityisvaatimukset, joita ilma-aluksen päällikön on noudatettava muussa kuin kaupallisessa erityislentotoiminnassa muulla kuin vaativalla moottorikäyttöisellä ilma-aluksella.

Kansalliset ilma-alukset: FI.NCO.SPEC.100 Soveltamisala (8.1)

Tässä osastossa vahvistetaan erityisvaatimukset, joita ilma-aluksen päällikön on noudatettava muussa kuin kaupallisessa erityislentotoiminnassa muulla kuin vaativalla moottorikäyttöisellä ilma-aluksella.

Näitä vaatimuksia sovelletaan myös vaativille ilma-aluksille.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset: AMC1 NCO.SPEC.100 Soveltamisala

KRITEERIT

Ilma-aluksen päällikön on otettava huomioon seuraavat kriteerit määrittäessään, onko tietty toiminta erityislentotoimintaa:

- lentotehtävän suorittamiseksi ilma-aluksen on lennettävä lähellä pintaa;
- ilma-alus suorittaa poikkeuksellisia lentoliikkeitä;
- lentotehtävän suorittamiseksi tarvitaan erikoislaitteistoa, mikä vaikuttaa ilma-aluksen liikehtimiskykyyn;
- lennon aikana ilma-aluksesta pudotetaan aineita, jotka joko ovat vahingollisia tai vaikuttavat koneen liikehtimiskykyyn;
- ilma-alus nostaa tai hinaa ulkoisia kuormia tai tavaroita;
- lennon aikana ilma-alukseen tulee tai siitä poistuu henkilöitä.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset: GM1 NCO.SPEC.100 Soveltamisala

ERITYISLENTOTOIMINTAAN KUULUVIEN TOIMINTATYYPPIEN LUETTELO

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- a) Seuraava toiminta kuuluu erityislentotoimintaan:
- 1) ulkoisen kuorman kuljetus helikopterilla;
 - 2) tutkimuslennot helikopterilla;
 - 3) henkilökuljetus ilma-aluksen ulkopuolella;
 - 4) laskuvarjotoimintaan liittyvät lennot;
 - 5) maatalouteen liittyvät lennot;
 - 6) ilmakehävälennot;
 - 7) purjelentokoneen hinaus;
 - 8) mainoshinauslennot;
 - 9) kalibrointilennot;
 - 10) rakentamiseen liittyvät lennot mukaan lukien voimalinjojen vetäminen ja linjojen raivaaminen sahaamalla;
 - 11) öljyvuotoihin liittyvä työ;
 - 12) lumivyöryjen keinotekoinen laukaiseminen;
 - 13) tutkimuslennot mukaan lukien ilmakartoitus ja saasteiden torjunta;
 - 14) uutisvälineiden, television ja elokuvateollisuuden tilaamat lennot;
 - 15) erityistilanteisiin liittyvät lennot kuten lentonäytökset ja kilpailut;
 - 16) taitolentonäytökset;
 - 17) eläinten kokoamis- ja pelastuslennot ja tarvikkeiden pudottaminen eläinlääkäreille;
 - 18) merellä tapahtuviin hautauksiin liittyvät lennot;
 - 19) tieteellisiin tutkimuksiin liittyvät lennot (muut kuin EU:n asetuksen 216/2008 liitteessä II mainitut); ja
 - 20) sadepilvien kylväminen.
- b) Muiden lento-operaatioiden osalta ilma-aluksen päällikkö voi soveltaa kohdassa AMC1 NCO.SPEC.100 lueteltuja kriteereitä päättääkseen, onko lento erityislentotoimintaa.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.105 Tarkistuslista

- a) Ennen erityislentotoiminnan aloittamista ilma-aluksen päällikön on suoritettava riskinarviointi eli arvioitava toiminnan vaativuus määrittääkseen siihen liittyvät vaarat ja riskit sekä toimenpiteet riskien vähentämiseksi.
- b) Erityislentotoiminta on suoritettava tarkistuslistan mukaisesti. Ilma-aluksen päällikön on laadittava tällainen tarkistuslista riskiarvioinnin perusteella; tarkistuslistan on sovellettava kyseiseen erityislentotoimintaan ja käytettävään ilma-alukseen ja siinä on otettava huomioon kaikki tämän osaston jaksot.

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- c) Ilma-aluksen päällikön, miehistön jäsenten ja tehtäväasiantuntijan tehtävissä tarvittava tarkistuslista on oltava helposti saatavilla jokaisella lennolla.
- d) Tarkistuslista on tarkistettava säännöllisesti ja sitä on päivitettävä tarpeen mukaan.

**EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:
GM1 NCO.SPEC.105 Tarkistuslistat**

TARKISTUSLISTOJEN LAATIMINEN

Tarkistuslistaa laatiessaan ilma-aluksen päällikön on otettava huomioon ainakin seuraavat seikat:

- a) toiminnan luonne ja vaikeusaste:
 - 1) lennon luonne ja siihen liittyvät riskit, esimerkiksi matala lentokorkeus;
 - 2) toiminnan vaikeusaste, jossa otetaan huomioon ohjaajalta vaadittavat taidot ja kokemus, lentokenttä- ja turvalaitteet sekä henkilökohtaiset turvalaitteet.
 - 3) toimintaympäristö ja maantieteellinen alue, esimerkiksi tiheästi asuttu, pakkolaskun kannalta vaarallinen alue, vuoristoalue, merialue tai autiomaa.
 - 4) riskiarvioinnin tulos;
- b) ilma-alus ja laitteisto:
 - 1) toimintaan käytettävän ilma-aluksen tyyppi on mainittava, esimerkiksi helikopteri/lentokone, yksi/monimoottorinen;
 - 2) kaikki toimintaan vaadittavat laitteet on lueteltava;
- c) miehistön jäsenet:
 - 1) miehistön jäsenet;
 - 2) miehistön vähimmäiskokemusta ja koulutusta koskevat määräykset; ja
 - 3) miehistön viimeaikaista kokemusta koskevat määräykset;
- d) tehtäväasiantuntijat:
 - 1) tehtäväasiantuntijoiden tehtävä(t)
 - 2) miehistön vähimmäiskokemusta ja koulutusta koskevat määräykset; ja
 - 3) viimeaikaista kokemusta koskevat määräykset;
 - 4) ohjeistus;
- e) ilma-aluksen suoritusarvot:

tässä luvussa on lueteltava erityiset suoritusarvot, jotta riittävä tehomarginaali pystytään varmistamaan;
- f) normaali- ja hätätilanteissa sovellettavat menetelmät:
 - 1) miehistön toimintamenetelmät mukaan lukien toimintojen koordinointi tehtäväasiantuntijoiden kanssa;

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- 2) tehtäväasiantuntijoiden maassa toimiessaan noudattamat menetelmät;
- g) maallitteisto:
tässä luvussa on lueteltava toimintaan vaadittavan maallitteiston luonne sekä laitteiden lukumäärä ja sijainti;
- h) tietojen tallentaminen:
on päätettävä, mitkä lentoon/lentoihin liittyvät tiedot säilytetään, esimerkiksi lentotehtävään liittyvät tiedot, ilma-aluksen rekisteröintitunnus, ilma-aluksen päällikkö, lentoajat, sää ja muut huomiot, mukaan lukien lentoturvallisuuteen tai maassa olevien henkilöiden ja omaisuuden turvallisuuteen vaikuttaviin poikkeamiin liittyvät tallenteet.

**EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:
GM2 NCO.SPEC.105 Tarkistuslistat**

MALLILOMAKKEET

Seuraavat mallilomakkeet ovat esimerkkejä, joita voidaan käyttää tarkistuslistojen laadinnassa.

- (a) Mallilomake A — Riskiarviointi (RA)

Päiväys: Riskiarvioinnin kohde	Vastuullinen henkilö:
Tarkoitus:	
Lentotoiminnan luonne ja lyhyt kuvaus lentotoiminnasta:	
Osallistajat, työryhmä:	
Alkuehdot, oletukset ja pelkistykset:	
Käytetty data:	
Analyysimenetelmän kuvaus:	
Ulkoinen viitekehys:	

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E – SPEC. Erityisvaatimukset

- Lakisääteiset vaatimukset
- Hyväksynät
- Ympäristöolosuhteet (näkyvyys, tuuli, turbulenssi, kontrasti, valo, korkeustaso jne.; elleivät nämä käy ilmi tarkistuslistoista)
- Sidosryhmät ja heidän potentiaaliset kiinnostuksenkohteensa

Sisäinen viitekehys:

- Ilma-aluksen tyyppi/tyypit
- Henkilöstö ja sen pätevyys
- yhteydet muuhun toimintaan/vakiotoimintamenetelmiin tai samankaltaisuus niiden kanssa
- Muu riskiarviointi, jota on käytetty/jonka käyttöä on harkittu

Olemassa olevat esteet ja hätätilannevalmius:

Valvonta ja seuranta:

Riskin kuvaus:

Riskiarviointi:

Johtopäätökset:

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

(b) Mallilomake B — Vaaratekijän tunnistaminen (HI)

Päiväys: HI:n kohde Vastuullinen henkilö:

Toiminnan vaihe	Vaaratekijän viite	Vaara-/onnettomuus-tilanne	Syy/uhka	Vaaratekijän hallintatoimet (TM)	Tarvittavat lisätoimet	TM-viite	Kommentti

Vaaratekijän viite: Vaaratilanteen yksilöivä numero, esim. tietokantaan tallennusta varten

TM-viite: Hallintatoimen yksilöivä numero

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

(c) Mallilomake C — Vaaran vakavuutta vähentävät toimenpiteet

Päiväys: RA koskee

Vastuullinen henkilö:

Toiminnan vaihe	Vaaran viite	Vaara-/onnettomuus-tilanne	Vaaran hallintatoimet (TM)/vaaraa rajoittavat toimet	TM-viite	L	C	Vaadittavat lisätoimet

Vaaran viite: Vaaratilanteen yksilöivä numero, esim. tietokantaan tallennusta varten

TM-viite: Hallintatoimen yksilöivä numero

L: Todennäköisyys, C: Seuraus

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

(d) Rekisterimalli A — Riskirekisteri

Viite	Toiminta/ menetelmä	Viite	Yleis- luonteinen vaara	Viite	Onnetto- muus	Hallintatoimi / rajoittava toimi	L	C	Valvonta

L: Todennäköisyys , C: Seuraus

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.110 Ilma-aluksen päällikön tehtävät ja valtuudet

Kun toimintaan osallistuu miehistön jäseniä tai tehtäväasiantuntijoita, ilma-aluksen päällikkö

- a) varmistaa, että miehistön jäsenet ja tehtäväasiantuntijat noudattavat NCO.SPEC.115 ja NCO.SPEC.120 kohtaa;
- b) ei saa aloittaa lentoa, jos miehistön jäsen tai tehtäväasiantuntija on estynyt hoitamasta tehtäviään esimerkiksi vamman, sairauden, väsymyksen tai psykoaktiivisen aineen vaikutuksen vuoksi;
- c) ei saa jatkaa lentoa lähintä sääolosuhteiltaan hyväksyttävää lentopaikkaa tai toimintapaikkaa pidemmälle, jos miehistön jäsenen tai tehtäväasiantuntijan kyky hoitaa tehtävänsä on heikentynyt huomattavasti esimerkiksi väsymyksen, sairauden tai hapenpuutteen kaltaisen syyn vuoksi;

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- d) varmistaa, että miehistön jäsenet ja tehtäväasiantuntijat noudattavat niiden valtioiden lakeja, asetuksia ja menetelmiä, joissa lentotoimintaa harjoitetaan.
- e) varmistaa, että miehistön jäsenet ja tehtäväasiantuntijat kykenevät viestimään yhteisellä kielellä; ja
- f) varmistaa, että tehtäväasiantuntijat ja miehistön jäsenet käyttävät jatkuvasti lisähappea matkustamon painekorkeuden ylittäessä 10 000 jalkaa yli 30 minuutin ajan ja aina, kun matkustamon painekorkeus on yli 13 000 jalkaa.

EASA-ilma-alukset:

NCO.SPEC.115 Miehistön velvollisuudet

- a) Miehistön jäsen on vastuussa tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta. Miehistön velvollisuudet on yksilöitävä tarkistuslistassa.
- b) Lennon kriittisten vaiheiden aikana ja aina, kun ilma-aluksen päällikkö katsoo sen olevan tarpeen turvallisuuden varmistamiseksi, miehistön jäsenten on oltava määrätyillä paikoillaan istuinvyö kiinnitettynä, ellei tarkistuslistassa muuta määrätä.
- c) Lennon aikana ohjaamomiehistön jäsenen on pidettävä istuinvyönsä kiinnitettynä silloin, kun hän on omalla paikallaan.
- d) Lennon aikana ilma-aluksen ohjaimissa on aina oltava vähintään yksi ohjaamomiehistön jäsen, jolla on tarvittava kelpoisuus.
- e) Miehistön jäsen ei saa suorittaa tehtäviä ilma-aluksessa:

**Kansalliset ilma-alukset:
FI.NCO.SPEC.115 Miehistön velvollisuudet (8.2)**

- a) Miehistön jäsen on vastuussa tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta. Miehistön velvollisuudet on yksilöitävä tarkistuslistassa.
- b) Lennon kriittisten vaiheiden aikana ja aina, kun ilma-aluksen päällikkö katsoo sen olevan tarpeen turvallisuuden varmistamiseksi, miehistön jäsenten on oltava määrätyillä paikoillaan istuinvyö kiinnitettynä, ellei tarkistuslistassa muuta määrätä.
- c) Lennon aikana ohjaamomiehistön jäsenen on pidettävä istuinvyönsä kiinnitettynä silloin, kun hän on omalla paikallaan.
- d) Lennon aikana ilma-aluksen ohjaimissa on aina oltava vähintään yksi ohjaamomiehistön jäsen, jolla on tarvittava kelpoisuus.
- e) Miehistön jäsen ei saa suorittaa tehtäviä ilma-aluksessa:
 - 1) tietäessään tai epäillessään kärsivänsä

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- 1) tietäessään tai epäillessään kärsivänsä asetuksen (EY) N:o 216/2008 liitteessä IV olevassa 7 kohdan f alakohdassa tarkoitettua väsymyksestä tai tuntiessaan muutoin olevansa kykenemätön hoitamaan tehtäviään; tai
 - 2) ollessaan psykoaktiivisten aineiden tai alkoholin vaikutuksen alaisena tai kykenemätön tehtäväänsä muiden asetuksen (EY) N:o 216/2008 liitteessä IV olevassa 7 kohdan g alakohdassa tarkoitettujen syiden vuoksi.
- f) Miehistön jäsenen, joka ottaa vastaan tehtäviä useammalta kuin yhdeltä lentotoiminnan harjoittajalta, on:
- 1) tarvittaessa pidettävä henkilökohtaisesti kirjaa lento- ja työajoistaan sekä lepoajoistaan asetuksen (EU) N:o 965/2012 liitteen III (osa ORO) osaston FTL mukaisesti; ja
 - 2) toimitettava kullekin lentotoiminnan harjoittajalle tarvittavat tiedot, jotta nämä voivat suunnitella toimintansa lento- ja työaika rajoituksia koskevien vaatimusten mukaisesti.
- asetuksen (EY) N:o 216/2008 liitteessä IV olevassa 7 kohdan f alakohdassa tarkoitettua väsymyksestä tai tuntiessaan muutoin olevansa kykenemätön hoitamaan tehtäviään; tai

 - 2) ollessaan psykoaktiivisten aineiden tai alkoholin vaikutuksen alaisena tai kykenemätön tehtäväänsä muiden asetuksen (EY) N:o 216/2008 liitteessä IV olevassa 7 kohdan g alakohdassa tarkoitettujen syiden vuoksi.

f) (ei sovelleta)

g) Miehistön jäsenen on ilmoitettava ilma-aluksen päällikölle

 - 1) vioista, puutteista ja toimintahäiriöistä, joiden hän uskoo voivan vaikuttaa ilma-aluksen lentokelpoisuuteen tai turvalliseen toimintaan, hätäjärjestelmät mukaan luettuina; ja
 - 2) tapauksista, joissa toiminnan turvallisuus on

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- g) Miehistön jäsenen on ilmoitettava ilma-aluksen päällikölle
- 1) vioista, puutteista ja toimintahäiriöistä, joiden hän uskoo voivan vaikuttaa ilma-aluksen lentokelpoisuuteen tai turvalliseen toimintaan, hätäjärjestelmät mukaan luettuina; ja
 - 2) tapauksista, joissa toiminnan turvallisuus on vaarantunut tai saattaisi vaarantua.

vaarantunut tai saattaisi vaarantua.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.120 Tehtäväasiantuntijan velvollisuudet

- a) Tehtäväasiantuntija on vastuussa tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta. Tehtäväasiantuntijan velvollisuudet on yksilöitävä tarkistuslistassa.
- b) Lennon kriittisten vaiheiden aikana ja aina, kun ilma-aluksen päällikkö katsoo sen olevan tarpeen turvallisuuden varmistamiseksi, tehtäväasiantuntijan on oltava määrätyllä paikallaan istuinvyö kiinnitettynä, ellei tarkistuslistassa muuta määrätä.
- c) Tehtäväasiantuntijan on varmistettava, että hänen istuinvyönsä on kiinnitetty, kun hän suorittaa erityistehtäviä ulko-oven ollessa auki tai poissa paikoiltaan.
- d) Tehtäväasiantuntijan on ilmoitettava ilma-aluksen päällikölle
 - 1) vioista, puutteista ja toimintahäiriöistä, joiden hän uskoo voivan vaikuttaa ilma-aluksen lentokelpoisuuteen tai turvalliseen toimintaan, hätäjärjestelmät mukaan luettuina; ja
 - 2) tapauksista, joissa toiminnan turvallisuus on vaarantunut tai saattaisi vaarantua.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.125 Turvallisuusohjeistus

- a) Ilma-aluksen päällikön on annettava ennen lentoonlähtöä tehtäväasiantuntijoille ohjeet
- 1) hätätilanteissa käytettävistä varusteista ja menetelmistä;
 - 2) erityistehtävään liittyvistä toimintamenetelmistä ennen jokaista lentoa tai lentosarjaa.
- b) Edellä a kohdan 2 alakohdassa tarkoitettua ohjeiden antoa ei edellytetä, jos tehtäväasiantuntija on saanut ohjeet toimintamenetelmistä ennen kyseisen kalenterivuoden toimintakauden alkua.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

AMC1 NCO.SPEC.125 Turvallisuusohjeistus

TEHTÄVÄASiantuntijat

- a) Tehtäväasiantuntijoille annetaan turvallisuusohjeistusta sen varmistamiseksi, että he tuntevat kaikki lentotoimintaan liittyvät seikat ja niihin liittyvät omat vastuunsa.
- b) Ohjeistukseen on sisällyttävä soveltuvin osin:
- 1) toiminta maassa ja lennolla mukaan lukien hätätilanteen toimenpiteet;
 - 2) ilma-alukseen nousuun ja siitä poistumiseen liittyvät toimenpiteet;
 - 3) ilma-aluksen lastaamiseen ja lastin purkamiseen liittyvät toimenpiteet;
 - 4) ovien käyttö normaali- ja hätätilanteissa;
 - 5) viestintälaitteiden ja käsisignaalien käyttö;
 - 6) viettävälle alustalle laskeutuminen; ja
 - 7) kohdissa (b)(1) - (b)(6) lueteltujen seikkojen lisäksi on varmistettava, että ennen nousua tehtäväasiantuntijat tuntevat:
 - (i) varauloskäyntien sijainnin;
 - (ii) tupakointia koskevat rajoitukset;
 - (iii) kannettavien elektronisten laitteiden käyttöön liittyvät rajoitukset; ja
 - (iv) työkalujen ja käsimatkatavaroiden sijoittamisen.

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E – SPEC. Erityisvaatimukset

- c) Turvallisuusohjeistus voidaan antaa joko suullisesti tai toimittamalla asianmukaiset menetelmät ja ohjeet kirjallisessa muodossa. Ennen lennon alkamista on varmistettava, että turvallisuusohjeet on ymmärretty.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.130 Minimiestevarakorkeudet – IFR-lennot

Ilma-aluksen päällikön on määritettävä minimilentokorkeudet, joilla varmistetaan vaadittava korkeusvara maastoon kaikilla mittarilentosääntöjen mukaisesti lennettävillä reittisuuksilla. Minimilentokorkeudet eivät saa olla yli lennettävien valtioiden julkaisemia korkeuksia alhaisemmat.

EASA-ilma-alukset:

NCO.SPEC.135 Poltto- ja voiteluainemäärät – lentokoneet

NCO.OP.125 a kohdan 1 alakohdan i alakohdassa ei sovelleta purjelentokoneiden hinauksiin, lentonäytöksiin, taitolentoihin eikä kilpailulentoihin.

**Kansalliset ilma-alukset:
FI.NCO.SPEC.135 Poltto- ja voiteluainemäärät – lentokoneet**

Lentotoiminta-asetuksen NCO.SPEC.135 kohdan poikkeusta ei sovelleta. Tästä johtuen NCO.OP.125 a kohdan 1 alakohdan i alakohdassa sovelletaan myös purjelentokoneiden hinauksiin, lentonäytöksiin, taitolentoihin ja kilpailulentoihin.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.140 Poltto- ja voiteluainemäärät – helikopterit

Sen estämättä, mitä NCO.OP.126 kohdan a alakohdan 1 alakohdassa säädetään, helikopterin päällikkö saa aloittaa päivällä 25 meripeninkulman säteellä lähtölentopaikalta/toimintapaikalta suoritettavan VFR-lennon vain, jos varapoltoainetta on vähintään 10 minuutin lentoon parhaan toimintamatkan nopeudella.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.145 Poikkeus- ja häiriötilanteiden jäljittely lennolla

Ellei tehtäväasiantuntija ole ilma-aluksessa koulutusta varten, ilma-aluksen päällikkö ei tehtäväasiantuntijoita kuljettaessaan saa jäljitellä

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- a) tilanteita, jotka edellyttävät poikkeus- tai hätämenetelmien noudattamista; tai
- b) mittarisääolosuhteissa lentämistä.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.150 Maan läheisyyden havaitseminen

Maan läheisyydestä varoitettava järjestelmä, jos sellainen on asennettu, voidaan kytkeä pois käytöstä sellaisten erityistehtävien ajaksi, jotka luonteensa vuoksi edellyttävät ilma-aluksen toimintaa maan läheisyydestä varoitettavan järjestelmän varoitusrajaa alempana.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.155 Yhteentörmäysvaarasta ilmassa varoitettava järjestelmä (ACAS II)

Sen estämättä, mitä NCO.OP.200 kohdassa säädetään, ACAS II -järjestelmä voidaan kytkeä pois käytöstä sellaisten erityistehtävien ajaksi, jotka luonteensa vuoksi edellyttävät ilma-alusten toimintaa ACAS-järjestelmän varoitusrajaa lähempänä toisiaan.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.160 Vaarallisten aineiden pudottaminen

Ilma-aluksen päällikkö ei saa käyttää ilma-alusta kaupunkien, taajamien tai muiden asutuskeskusten tiheään asuttujen alueiden tai ulkosalle kokoontuneen väkijoukon yläpuolella pudottaessaan vaarallisia aineita.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.165 Aseiden mukana kuljettaminen ja käyttö

- a) Kun lennolla on mukana aseita erityistehtävää varten, ilma-aluksen päällikön on varmistettava niiden turvallinen säilytys silloin, kun ne eivät ole käytössä.
- b) Asetta käyttävän tehtäväasiantuntijan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta ilma-alus ja siinä tai maassa olevat henkilöt eivät joutuisi vaaraan.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.170 Suoritusarvot ja toimintakriteerit – lentokoneet

Toimittaessa alle 150 metrin (500) jalan korkeudessa muualla kuin tiheästi asutun alueen yläpuolella lentokoneella, joka ei kriittisen

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

moottorin vikaannuttua kykene jatkamaan vaakalentoa, ilma-aluksen päällikön on oltava:

- a) laatinut toimintamenetelmät moottorivian seurausten minimoimiseksi; ja
- b) antanut kaikille miehistön jäsenille ja ilma-aluksessa oleville tehtäväasiantuntijoille ohjeet pakkolaskussa käytettävistä menetelmistä.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.175 Suoritusarvot ja toimintakriteerit – helikopterit

- a) Ilma-aluksen päällikkö saa lentää ilma-aluksella tiheästi asuttujen alueiden yläpuolella edellyttäen, että
 - 1) helikopteri on hyväksytty luokkaan A tai B; ja
 - 2) on laadittu turvatoimet, joilla estetään tarpeettoman vaaran aiheutuminen maassa oleville ihmisille tai omaisuudelle.
- b) Ilma-aluksen päällikön on oltava
 - 1) laatinut toimintamenetelmät moottorivian seurausten minimoimiseksi; ja
 - 2) antanut kaikille miehistön jäsenille ja ilma-aluksessa oleville tehtäväasiantuntijoille ohjeet pakkolaskussa käytettävistä menetelmistä.
- c) Ilma-aluksen päällikön on varmistettava, ettei ilma-aluksen massa lentoonlähdössä, laskussa tai leijunnassa ylitä seuraavia tilanteita varten määritettyjä maksimiarvoja:
 - 1) leijunta maavaikutuksen ulkopuolella (HOGE) kaikkien moottorien toimiessa asianmukaisella teholla; tai
 - 2) jos olosuhteet ovat sellaiset, että leijunta maavaikutuksen ulkopuolella ei todennäköisesti ole mahdollista, helikopterin massa ei saa ylittää enimmäismassaa, joka on määritetty leijuntaan maavaikutuksessa (HIGE) kaikkien moottorien toimiessa asianmukaisella teholla, edellyttäen, että olosuhteet sallivat leijunnan maavaikutuksessa suurimmalla määritetyllä massalla.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

GM1 NCO.SPEC.175(c) Suoritusarvot ja toimintakriteerit — helikopterit

YLEISTÄ

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

- a) Vaikka pinta sallisikin leijunnan maavaikutuksessa (HIGE), pöly tai pyörteilevä lumi voi edellyttää leijuntaa maavaikutuksen ulkopuolella (HOGE).

- b) Tietyillä alueilla, erityisesti vuoristoalueilla, joilla esiintyy alassuuntautuvia ilmavirtauksia, helikopterin massaa on mahdollisesti pienennettävä, jotta helikopteri pystyy leijumaan maavaikutuksen ulkopuolella tehtäväalueellaan vallitsevissa olosuhteissa.

2 JAKSO

Helikopterilentotoiminta ulkoista riippuvaa kuormaa kuljettaen (HESLO)

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.HESLO.100 Tarkistuslista

HESLO-tarkistuslistaan on sisällyttävä:

- a) normaalitoiminnassa sekä poikkeus- ja hätätilanteissa käytettävät menetelmät;
- b) asiaankuuluvat suoritusarvotiedot;
- c) vaadittava varustus;
- d) mahdolliset rajoitukset; ja
- e) ilma-aluksen päällikön ja tarvittaessa miehistön jäsenten ja tehtäväasiantuntijoiden tehtävät ja velvollisuudet.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

GM1 NCO.SPEC.HESLO.100 Tarkistuslista

VIITTEET

Seuraavissa liitteen VIII (Osa SPO) AMC- ja GM-kohdissa annetaan lisäohjeita tarkistuslistojen laatimista varten.

- a) AMC1 SPO.SPEC.HESLO.100 määrittelee yleiset puitteet vakio toimintamenetelmien laadintaan helikopterilentotoiminnalle ulkoista riippuvaa kuormaa kuljettaen. Tätä AMC-asiakirjaa voi pitää hyvänä harjoitusmallina, kun laaditaan tarkistuslistaa helikopterilentotoimintaan ulkoista kuormaa kuljettaen.
- b) GM1 SPO.SPEC.HESLO.100 sisältää ohjeita ohjaajien peruskoulutukseen HESLO-toiminnan tyyppeihin 1, 2, 3, 4 ja 5.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.HESLO.105 HESLO-toiminnan erityisvarusteet

Helikopterissa on oltava vähintään seuraava varustus:

- a) yksi turvallisuuspeili tai muu vastaava keino koukun/koukkujen ja kuorman tarkkailuun; ja

Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu
Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset

b) yksi kuormitusmittari, ellei käytössä ole muuta keinoa kuorman painon määrittämiseen.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.HESLO.110 Vaarallisten aineiden kuljettaminen

Lentotoiminnan harjoittajan, joka kuljettaa vaarallisia aineita miehittämättömille toimintapaikoille tai syrjäisille paikoille tai pois niiltä, on haettava toimivaltaiselta viranomaiselta vapautusta vaarallisten aineiden kuljetussäännösten määräyksistä, ellei ole tarkoitus noudattaa säännösten vaatimuksia.

3 JAKSO

Henkilökuljetus ilma-aluksen ulkopuolella (HEC)

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.HEC.100 Tarkistuslista

HEC-tarkistuslistaan on sisällyttävä:

- a) normaalitoiminnassa sekä poikkeus- ja hätätilanteissa käytettävät menetelmät;
- b) asiaankuuluvat suoritusarvotiedot;
- c) vaadittava varustus;
- d) mahdolliset rajoitukset; ja
- e) ilma-aluksen päällikön ja tarvittaessa miehistön jäsenten ja tehtäväasiantuntijoiden tehtävät ja velvollisuudet.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

GM1 NCO.SPEC.HEC.100 Tarkistuslistat

VIITTEET

Liitteen VIII (Part SPO) kohta AMC1 SPO.SPEC.HEC.100 sisältää yleiset vaatimukset ilma-aluksen ulkopuolella tapahtuvien henkilökuljetusten vakiotoimintamenetelmien laadintaan. Tätä AMC-asiakirjaa voi pitää hyvänä harjoitusmallina tarkistuslistan laadintaan ilma-aluksen ulkopuolella tapahtuvia henkilökuljetuksia varten.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.HEC.105 HEC-toiminnan erityisvarusteet

- a) Helikopterissa on oltava seuraava varustus:
 - 1) nostolaitteet tai lastikoukku;
 - 2) yksi turvallisuuspeili tai muu keino kourun näkemiseen; ja
 - 3) yksi kuormitusmittari, ellei käytössä ole muuta keinoa kuorman painon määrittämiseen.
- b) Kaikkien nosto- ja lastikoukkulaitteiden asennus ja niihin myöhemmin tehtävät muutokset edellyttävät aiotun toiminnan kannalta asianmukaista lentokelpoisuushyväksyntää.

4 JAKSO

Laskuvarjotoiminta (PAR)

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.PAR.100 Tarkistuslista

PAR-tarkistuslistaan on sisällyttävä:

- a) normaalitoiminnassa sekä poikkeus- ja hätätilanteissa käytettävät menetelmät;
- b) asiaankuuluvat suoritusarvotiedot;
- c) vaadittava varustus;
- d) mahdolliset rajoitukset; ja
- e) ilma-aluksen päällikön ja tarvittaessa miehistön jäsenten ja tehtäväasiantuntijoiden tehtävät ja velvollisuudet.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.PAR.105 Miehistön jäsenten ja tehtäväasiantuntijoiden kuljettaminen

NCO.SPEC.120 kohdan c alakohdan vaatimusta ei sovelleta laskuvarjohyppyä suorittaviin tehtäväasiantuntijoihin.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.PAR.110 Istuimet

Sen estämättä, mitä NCO.IDE.A.140 kohdan a alakohdassa ja NCO.IDE.H.140 kohdan a alakohdan 1 alakohdassa säädetään, lattiaa voidaan käyttää istuimena edellyttäen, että tehtäväasiantuntijalla on mahdollisuus pitää jostain kiinni tai kiinnittää itsensä.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.PAR.115 Lisähappi

Sen estämättä, mitä NCO.SPEC.110 kohdan f alakohdassa säädetään, vaatimusta lisähapen käytöstä ei sovelleta muihin miehistön jäseniin kuin ilma-aluksen päällikköön eikä tehtäväasiantuntijoihin, jotka suorittavat erityistehtävän kannalta olennaisia toimia, kun painekorkeus on

- a) yli 13 000 jalkaa enintään kuuden minuutin ajan; tai
- b) yli 15 000 jalkaa enintään kolmen minuutin ajan.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.PAR.120 Vaarallisten aineiden pudottaminen

Sen estämättä, mitä NCO.SPEC.160 kohdassa säädetään, laskuvarjohyppääjät voivat poistua ilma-aluksesta tarkoituksenaan suorittaa näytöshyppy kaupungin, taajaman tai muun asutuskeskuksen tiheään asuttujen alueiden tai ulkosalle kokoontuneen väkijoukon yläpuolella pitäen mukanaan savujuovalaitteita edellyttäen, että ne on valmistettu tähän tarkoitukseen.

5 JAKSO

Taitolennot (ABF)

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.ABF.100 Tarkistuslista

ABF-tarkistuslistaan on sisällyttävä:

- a) normaalitoiminnassa sekä poikkeus- ja hätätilanteissa käytettävät menetelmät;
- b) asiaankuuluvat suoritusarvotiedot;
- c) vaadittava varustus;
- d) mahdolliset rajoitukset; ja
- e) ilma-aluksen päällikön ja tarvittaessa miehistön jäsenten ja tehtäväsiantuntijoiden tehtävät ja velvollisuudet.

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.ABF.105 Asiakirjat ja tiedot

Seuraavia NCO.GEN.135 kohdan a alakohdassa lueteltuja asiakirjoja ja tietoja ei tarvitse pitää mukana taitolennoilla:

- a) tiedot esitetystä ATS-lentosuunnitelmasta, jos sellainen on;
- b) ajantasaiset ja soveltuvat ilmailukartat aiotun lennon reitistä/alueesta ja muista reiteistä, joille lennon voidaan kohtuudella olettaa saattavan joutua poikkeamaan; ja
- c) tiedot tunnistavan ja tunnistettavan ilma-aluksen käyttämistä menettelyistä ja näkömerkeistä;

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset:

NCO.SPEC.ABF.110 Varusteet

Seuraavia varusteita koskevia vaatimuksia ei tarvitse noudattaa taitolennoilla:

- a) NCO.IDE.A.145 ja NCO.IDE.H.145 kohdassa tarkoitetut ensiapupakkaukset;
- b) NCO.IDE.A.160 ja NCO.IDE.H.180 kohdassa tarkoitetut käsisammuttimet; ja
- c) NCO.IDE.A.170 ja NCO.IDE.H.170 kohdassa tarkoitetut hätäpaikannuslähettimet tai henkilökohtaiset hätälähettimet.